امارت اسلامی افغانستان

وزارت تحصیلات عالی

معینیت امور مالی واداری

لایحه

حق الاجرت(فیس) نمونه ای برای موسسات تحصیلات عالی خصوصی

(پوهنتون خصوصی سلام)

سال 1402 هجری شمسی مطابق 1444 ه.ق

لایحه حق الاجرت(فیس) نمونه ای برای موسسات تحصیلات عالی خصوصی

اخیراً بتاسی از دریافت های مفتشین محترم ریاست تفتیش داخلی حین تفتیش موسسات تحصیلات عالی خصوصی و نظارت های متخصصین محترم ریاست تضمین کیفیت واعتبار دهی موسسات تحصیلات عالی، هویدا گردید که با تاسف اکثراً در موسسات تحصیلات عالی خصوصی لایحه حق الاجرت(فیس) واساسنامه موسسه تحصیلی مربوط به شکل معیاری وجود نداشته واگر وجود داشته است مطابق به احکام اسناد تقنینی طی مراحل نه شده است. از جانب دیگر ریاست محترم تفتیش به موسسات تحصیلات عالی که لایحه واساسنامه های شان طی مراحل نه شده ویا هم در برخی از موارد اسناد مذکور در تعارض با اسناد تقنینی بوده است، سفارش نموده است تا در تعدیل، بازنگری وطی مراحل اسناد مذکورمبادرت ورزند. این در حالیست که اسناد مورد نظر بایست در مرحله ایجاد موسسه از جانب کمیسیون موسسات تحصیلات عالی خصوصی مورد مطالعه، کار شاسی وتائید قرارمی گرفت وبعد در زمینه صدور جواز فعالیت به موسسه مربوط اقدام می شد که چنین نه شده است.

طوریکه متن لوایح واساسنامه های واصله از موسسات تحصیلات عالی خصوصی با تعدیلات و موارد بازنگری شده ملاحظه گردید، دریافت شد که اکثریت قاطع اسناد مذکور، از لحاظ محتوا، شکل، ادبیات حقوقی نیازمند باز نویسی واصلاح می باشند. بمنظور رفع این مشکل، مقام محترم وزارت دو کمیته ذیصلاح را تحت نظر معینان محترم علمی (بمنظور ترتیب اساسنامه نمونه ای) ومالی واداری (بمنظور ترتیب لایحه حق الاجرت) که نماینده های ذیصلاح اتحادیه پوهنتون ها وموسسات تحصیلات عالی خصوصی نیز در ترکیب آن ها شامل میباشند، موظف نمود تا در زمینه تهیه وترتیب لایحه واساسنامه نمونه ای جهت رهنمایی بیشتر موسسات تحصیلات عالی خصوصی متوسل وبه مشکل مذکور رسیدگی شود. با درنظر داشت موضوعات فوق اینک لایحه نمونه ای جهت بحث در کمیته محترم موظف با اهداف ومطالب ذیل تقدیم می گردد:

- لایحه نمونه ای بمنظور استفاده موسسات تحصیلات عالی خصوصی ترتیب گردیده است. موسسات محترم تحصیلات عالی خصوصی می توانند با استفاده از آن لوایح مربوط خویش را ترتیب وطی مراحل نمایند.
- در لایحه مذکور برای ایزاد، حذف و آوردن موضوعات تازه که در تقابل با اسناد تقنینی نباشند، بر حسب صواب دید موسسات تحصیلات عالی خصوصی، اختیارات لازم درنظر گرفته شده است ونیاز نیست تا عین متن ومحتوا درنظر گرفته شود.
- موضوع مهم که در کمیته محترم مورد بحث قرار گیرد همانا موضوع تفاوت بیش از حد مقدار فیس در رشته های مشابه در موسسات تحصیلی مختلف میباشد. جنانچه در برخی از موسسات محترم تحصیلات عالی خصوصی تفاوت ها بیشتر ملاحظه شده است. کمیته محترم بهتر است برای هماهنگ سازی مقدار فیس ها تصمیم مناسب اتخاذ نماید وعلاوتاً در غنامندی لایحه همکاری نمایند.
- در لایحه نمونه ای حاضر، یک ستون تحت عنوان دلایل توضیحی در نظر گرفته شده است که موسسات محترم تحصیلی می توانند در ستون مذکور علت ودلیل فیس معین خویش را بیان دارند.

فصل اول

عمومیات

منظور از ترتیب وطی مراحل

ماده اول

این لایحه به منظور تنظیم امور مربوط به تعین حق الاجرات وسایر هزینه های تحصیلی با درنظر داشت ماده ( ) اساسنامه پوهنتون( ) ترتیب و طی مراحل گردیده است.

اهداف

ماده دوم

این لایحه جهت نیل به اهداف ذیل تر تیب و طی مراحل گردیده است:

1- **تنظیم امور مربوط به حق الاجرت(فیس) محصلان موسسه/پوهنتون خصوصی.....سلام.....**

2- **تنظیم امور مربوط به تخفیفات در فیس و هزینه سایر فعالیت های علمی و خدمات علمی- تخنیکی، اقتصادی و فرهنگی محصلان.**

3- **تسهیل فرصتهای دست رسی متقاضیان تحصیلات عالی به خدمات تحصیلی پوهنتون به هزینه کمتر وجلوگیری از هزینه های بی مورد.**

4- **تنظیم امور مربوط به اهدای بورسیه های تحصیلی به محصلان واجد شرایط.**

اصطلاحات

ماده سوم

اصطلاحات ذیل دراین لایحه مفاهیم آتی را افاده می کنند:

1-حق الشمول: مقدار پول معین است که محصل بمنظور هزینه ثبت نام و سپری نمودن امتحان کانکور به عنوان داخله صرف یک بار در دوره تحصیلی به موسسه/ پوهنتون .....سلام..... پرداخت می نماید.

2- حق الاجرت(فیس): مقدار پول معین است که محصل سمستر وار مطابق رشته موردنظر به موسسه /پوهنتون خصوصی .....سلام..... پرداخت می نماید.

3-هزینه تحصیلی: مقدار پول معین است که محصل دربدل دریافت خدمات تحصیلی، تدریسی، ستاژ، مشاهدات از طریق سفرهای علمی به نهاد ها، امتحانات چانس ها و معذرتی برعلاوه حق الاجرت (فیس) در جریان تحصیل پرداخت می نماید.

4-تخفیف حق الاجرت: مقدار پول معین است که به تجویز شورای علمی با درنظرداشت وضعیت اقتصادی محصل و امکانات مالی موسسه/ پوهنتون....سلام..... صرف در بخش فیس به محصل در نظر گرفته میشود.

5-فیس دیپلوم وترانسکرپت: مقدار پول معین است که از جانب محصل درختم موفقانه تحصیل، دربدل دریافت دیپلوم دولتی و ترانسکرپت نمرات مضامین دوره تحصیلی، پرداخته میشود.

6-محصل ممتاز: محصل است که در نتیجه ارزیابی(امتحان سمستر وار) حایز ( ) فیصد اوسط نمرات شده و دسپلین موسسه/ پوهنتون ...سلام.....را رعایت نموده باشد.

ساحه تطبیق

ماده چهارم

این لایحه صرف در موسسه/ پوهنتون خصوصی.....سلام..... قابل تطبیق میباشد.

فصل دوم

مقدار وشیوه پرداخت حق الاجرت (فیس)وحق الشمول

مقدار فیس

ماده پنجم

(1) مقدار حق الاجرت(فیس)دوره آموزش لیانس در موسسه/پوهنتون خصوصی .....سلام....، با درنظر داشت کیفیت عرضه خدمات تحصیلی، فضا و محیط مناسب، شیوه تدریس، ظرفیت، تجربه و تخصص منابع انسانی داخلی /خارجی ،تاسیسات اکادمیک، سهولت های تدریسی و تحقیقاتی، کار عملی و ساحوی طبق جدول ذیل از جانب محصل قابل پرداخت میباشد:

شماره	رشته تحصیلی	مقدار فیس	دلایل توضیحی
1	شرعیات	۱۸۰۰۰	1:کارهای عملی زیاد ندارد.2: نیازبه لابراتوار ندادر. 3:وضعیت اقتصادی مردم خوب نیست. 4:رساندن علوم شرعی واجیبه دینی است. 5:اساتید آن درجامعه بیشتر پیدامیشود.
2	حقوق وعلو م سیاسی	۲۷۰۰۰	1:نیاز به کارهای عملی است.2:نیاز به کلنیک حقوقی.3:سیرعلمی به ادارات مربوطه.4:کمبودی اساتید کادری.5:کلینک دیپلوماسی.6:کفتمانها.7:محاکم تمثیلی رقابتی ....
3	انجینری	۳۵۰۰۰	۱: کارهای عملی زیاد است ۲:محصلین درساحه رفتن نیاز است ۳ :لابراتوار ضرورت است ۴ : بلند بودن معاشات اساتید....

4	کمپیوترسانیس	۳۰۰۰۰	۱: کارهای عملی زایاد دارد ۲:کمبودی اساتید با معاشات زیاد ۳:نیازه سافتویر حوض است ۴ :نیازانترنیت به محصلین ۵ :کتاب خانه دیجتال نیاز دارد.....
5	اقتصاد	۳۰۰۰۰	۱: کارهای عملی زایاد دارد ۲ :کمبودی اساتید با معاشات بیشتر ۳ :نیاز به سافتویر حوض است ۴ : نیاز انترنت به محصلین ۵:کتاب خانه دیجتال نیاز دارد.. .

(2) مقدار حق الاجرت(فیس)دوره آموزش فوق لیسانس (ماستری) در موسسه/پوهنتون خصوصی ....سلام.....، با درنظر داشت کیفیت عرضه خدمات تحصیلی، فضاو محیط مناسب شیوه تدریس، ظرفیت، تجربه و تخصص منابع انسانی داخلی/خارجی،تاسیسات اکادمیک، سهولت های تدریسی و تحقیقاتی، کار عملی و ساحوی طبق جدول ذیل در آغاز هر سمستر از جانب محصل قابل پرداخت می باشد.

شماره	رشته تحصیلی	مقدار فیس	دلایل توضیحی
1	ماستری درفقه وقانون	۴۵۰۰۰	1:به سویه اساتیددکتور درکشور کم است ۲:معاشات اساتید بلند است ۳ :نیازبه تحقیقات علمی است.....
2	ماستری درتفسیر و حدیث	۴۵۰۰۰	۱: به سویه اساتیددکتور درکشور کم است ۲:معاشات اساتید بلند است ۳ :نیازبه تحقیقات علمی است.....
3	ماستری انجینری	۹۰۰۰۰	1:به سویه اساتیددکتور درکشور کم است ۲:معاشات اساتید بلند است ۳ :نیازبه تحقیقات علمی است ۴ :نیاز به لابراتوار کارهای عملی ضرورت است.....
4	ماستری اقتصاد	۱۰۰۰۰۰	1:به سویه اساتیددکتور درکشور کم است ۲ :معاشات اساتید بلند است ۳:نیازبه تحقیقات علمی است.....

5	ماستری حقوق خصوص	۶۰۰۰۰	1:به سویه اساتیددکتور درکشور کم است ۲ :معاشات اساتید بلند است ۳:نیازبه تحقیقات علمی است.....
6	ماستری علوم سیاسی	۸۰۰۰۰	1:به سویه اساتیددکتور درکشور کم است ۲ :معاشات اساتید بلند است ۳:نیازبه تحقیقات علمی است.....

(3) موسسه/پوهنتون خصوصی ...سلام.....می تواند در تعیین حق الاجرت(فیس)، پوهنحی و رشته تحصیلی را با نظر داشت کتگوری های علوم اجتماعی، علوم طبعی وعلوم طبی خصوصیات و مصارف آن درنظر گرفته فیس مناسب را معین و طی مراحل نماید.

(4) مقدار فیس تعیین شده در جریان سال تحصیلی بدون دلایل موجه و موافقه وزارت تحصیلات عالی قابل تغییر نمیباشد.

(5) مقدار فیس تعیین شده از جانب موسسه/ پوهنتون خصوصی.....سلام.....، تعیین و به موافقه وزارت تحصیلات عالی با درنظر داشت دلایل توضیحی نهایی محسوب شده و به اطلاع محصل رسانیده می شود.

(6) مقدار حق الاجرت(فیس) رشته ها با درنظرداشت نرخ تورم قابل بازنگری و تغییر میباشد.

(7) مقدار و انواع هزینه تحصیلی، در موسسه/ پوهنتون خصوصی ....سلام..... طبق جدول ذیل تنظیم و از جانب محصل عندالموقع قابل پرداخت میباشد:

شماره	نوع هزینه	مقدار	دلایل توضیحی
1	فیس مضامین حمل شده برای دوره لیسانس	780 الی 1800	نظر به فاکولته متفاوت است.وبه اساس فیس هر فاکولته تعین میشود.
2	فیس مضامین حمل شده برای دوره ماستری	4500 الی 9500	نظر به فاکولته متفاوت است.وبه اساس فیس هر برنامه ماستری تعین میشود.
3	فیس حق الشمول برای مرحله لیسانس	6000	صرف یکبار در طول یک دوره تحصیلی
4	فیس حق الشمول مرحله ماستری	10500	صرف یکبار در طول یک دوره تحصیلی

4	**دیپلوم و ترانسکرپت نمرات دوره آموزش لیسانس به زبان های رسمی کشور**	2400	**یک دیپلوم ویک ترانسکرپت**
7	**ترانسکرپت نمرات دوره آموزش لیسانس به زبان انگلیسی**	1200	**صرف یک ترانسکرپت نمرات**
8	**دیپلوم و ترانسکرپت نمرات دوره آموزش ماستری به زبان های رسمی کشور**	2400	**یک دیپلوم ویک ترانسکرپت**
9	**ترانسکرپت نمرات دوره آموزش ماستری به زبان انگلیسی**	1200	**صرف یک ترانسکرپت نمرات**
10	**مثنـــی دیپلـــوم و ترانســـکرپت دوره آموزش لیسانس**	4800	**یک دیپلوم ویک ترانسکرپت**
11	**مثنی دیپلوم و ترانسکرپت دوره فوق لیسانس (ماستری).**	4800	**یک دیپلوم ویک ترانسکرپت**
13	**هزینه مونو گراف (پایان نامه)دوره لیسانس این درحال است که مونو** گراف دکریدیت ها حساب نشده باشد	2000 الی 4000	**فیس مونوگراف نظربه فاکولته ها مختلف است ا ز ۲۰۰۰ افغانی الی ۴۰۰۰ افغانی تعین شده نوت: مطابق حکم وزارت محترم تحصیلات عالی محصلین که درجریان یک سمستر پایان نامه (مونوگراف) خویش ر ا دفاع ننمایند مقدار ۲۵ ٪فیس سمس تر از ا یشان اخذ می گردد.**
14	**هزینه مونو گراف(پایان نامه) دوره ماستری این درحال است که مونوگراف** درکردیت ها حساب نشده باشد	20000 الی 30000	**فیس رساله نظربه فاکولته ها محتلف است از ۲۰۰۰۰ الی ۳۰۰۰۰ افغانی تعین شده**

حق الشمول(داخله)

ماده ششم

(1) **متقاضی تحصیل به سویه لیسانس در موسسه/ پوهنتون خصوصی.....سلام ....مکلف است در هنگام ثبت نام مبلغ (600) افغانی را بمنظور هزینه ثبت نام و امتحان کانکور بپردازد. مقدار مبلغ تعیین شده حق الشمول تابع تخفیف نمی باشد.**

(2) **متقاضی تحصیل به سویه فوق لیسانس(ماستری) در موسسه/ پوهنتون خصوصی...سلام.....مکلف است در هنگام ثبت نام مبلغ (700) افغانی را بمنظور هزینه ثبت نام و امتحان کانکور بپردازد. مقدار مبلغ تعیین شده حق الشمول(داخله) تابع تخفیف نمی باشد.**

(3) **در صورتیکه متقاضی در امتحان کانکور موفق به دریافت نمره معیاری رشته مورد نظر نه گردد، پول حق الشمول به وی مسترد نمی گردد.**

(4) **حق الشمول برای دوره های آموزش لیسانس و بالاتر از آن، صرف یک بار در دوره تحصیلی قابل پرداخت میباشد.**

شیوه پرداخت

ماده هفتم

(1) **تمام پرداخت های محصلان از بابت حق الاجرت، در مطابقت با جدول فقره(7) ماده پنجم این لایحه برویت تعرفه تنظیم و برای محصل دربدل هر پرداخت از جانب موسسه/ پوهنتون خصوصی....سلام..... فورم رسید پولی داده میشود.**

(2) **پرداخت های محصلان، به حساب بانکی موسسه/ پوهنتون.....سلام..... صورت می گیرد و در حالات استثنایی پرداخت ها به شکل نقد نیز صورت گرفته می تواند.**

(3) **نهاد تحصیلی می تواند فیس سمستر هارا از محصل به شکل اقساط دریافت نماید.**

(4) **هرگاه محصل بنابر مشکلات عایده به وقت معین آن فیس تحصیلی سمستر را الی تکمیل سمستر پرداخت نه کند، موسسه/ پوهنتون میتواند از شیوه های مناسب تحصیل فیس استفاده نماید؛ اما محروم سازی محصل از پروسه دروس نظری، عملی و سپری نمودن امتحان جواز ندارد.**

(5) **تنظیم امور مربوط به پرداخت ها، ازجانب معاونیت مالی و اداری موسسه/پوهنتون خصوصی...سلام.....صورت میگیرد. معاونیت مالی واداری مکلف است تا در اجراآت خویش قانون مالیات برعایدات را درنظر داشته باشد.**

(6) در صورتیکه محصل فیس سمستر را پرداخته باشد و درخواست تاجیل نماید فیس آن پرداخت نمی شود بلکه در سمستر بعدی وی انتقال می گردد.

(7) در صورتیکه محصل بعداز هفته سوم سمستر، از ادامه تحصیل منصرف گردد، فیس پرداخت شده آن مسترد نمی گردد.

فصل سوم

عرضه خدمات تحصیلی، بسته های تخفیف و بورسیه ها

خدمات باکیفیت

ماده هشتم

(1) خدمات تحصیلی در موسسه/ پوهنتون خصوصی.....سلام..... درمطابقت با پالیسی وزارت تحصیلات عالی تنظیم، و بالوسیله اعضای کادر علمی متخصص و مجرب، صنف‌ها ی مجهز با امکانات عصری از جمله پروجکتور، تلویزیون تعلیمی، موجودیت فضای سبز، پارکینگ وسیع امور تدریسی و تحقیقی به پیش برده میشود.
(2) برگزاری برنامه‌های رقابتی بین نهادهای تحصیلات عالی دولتی وخصوصی عندالموقع درنظر گرفته می شود.
(3) موسسه/ پوهنتون خصوصی ..سلام... بمنظور بهبود کیفیت آموزش و فعالیت های علمی محصلان و اعضای کادر علمی خدمات علمی معین را عرضه می نماید.
(4) موسسه/پوهنتون ..سلام... می تواند فعالیت تحقیقی وعلمی را در کار مشترک با نهاد های دولتی وغیر دولتی انجام دهد.

بسته های تخفیف

ماده نهم

(1) هیئت امناء و هیئت رهبری موسسه/پوهنتون خصوصی.سلام.....با درک وضعیت اقتصادی جامعه ، بسته‌های تخفیف مناسب را برای متقاضیان برای یک سمستر یا دوره مکمل تحصیلی درنظر می گیرد.

(2) بسته های تخفیف برای اقشار مختلف جامعه، موسسات و نهادهای فرهنگی، اعضای کادرعلمی ، محصلان بی بضاعت، حسب احوال وفیصله هیئت امناء اجرا و عملی می گردد.

(3) انواع بسته های تخفیف در رشته ها ی موجود موسسه / پوهنتون خصوصی...سلام.....طبق جدول ذیل عرضه وقابل اجرا میباشد:

شماره	فاکولته ها	اصل فیس برنامه	فیصدی بورسیه درفیس سمستر وار	فیس قابل پرداخت	زمان دوام تخفیف
1	شرعیات فقه وقانون	18000	35٪	11700	برای یک دوره تحصیلی
2	شرعیات تعلمات اسلامی	18000	45٪	9900	برای یک دوره تحصیلی
3	حقوق وعلوم سیاسی	27000	60٪	10800	برای یک دوره تحصیلی
4	انجینری	35000	50٪	17500	برای یک دوره تحصیلی
5	کمپیوتر ساینس	30000	40٪	18000	برای یک دوره تحصیلی
6	اقتصاد	30000	40٪	18000	برای یک دوره تحصیلی
7	ماستری شرعیات(فقه وقانون)	45000	30٪	31500	برای یک دوره تحصیلی
8	ماستری تفسیر وحدیث	45000	40٪	27000	برای یک دوره تحصیلی
9	ماستری انجینری	90000	50٪	45000	برای یک دوره تحصیلی
10	ماستری اقتصاد	100000	40٪	60000	برای یک دوره تحصیلی
11	ماستری حقوق خصوصی	60000	50٪	30000	برای یک دوره تحصیلی
12	ماستری علوم سیاسی	80000	60٪	32000	برای یک دوره تحصیلی

(4) فیس اصلی وبورسیه تحصیلی درشروع هرسمستر از طرف شورای علمی پوهنتون تعین میشود وبرای یک دوره تحصلی مدار اعتباراست.

(5) فیصدی بسته های تخفیف همه ساله از طرف رهبری موسسه/پوهنتون خصوصی (سلام) با درنظر داشت شرایط و اوضاع حاکم اقتصادی، مرور و تعیین می گردد.

(6) بسته های تخفیف برای کلکتیف های معین اجتماعی مطابق به اسناد حقوقی(تفاهم نامه ها وموافقت نامه ها) میان طرفین عندالموقع برحسب فیصله هیئت امنای پوهنتون تعیین و قابل اجرا میباشد.

(7) مقدار تخفیفات که همه ساله از جانب موسسه/ پوهنتون .. سلام.... برای محصلان در نظر گرفته می شود، شامل حال محصلان جدیدالورود بوده و در تخفیفات محصلان قبلی تاثیر گذار نمی باشد.

ماده دهم

(1) **بورسیه های تحصیلی رایگان بر اساس مصوبه شورای علمی وهیئت امنای موسسه/ پوهنتون خصوصی.....سلام..... به مستحقین اجرا می گردد.**

(2) **بورسیه ها ی تحصیلی با درنظر داشت رشته تحصیلی موجود در موسسه/پوهنتون خصوصی...سلام.... به فیصد ی های معین اهدا می گردد.**

فصل چهارم

موارد متفرقه

خدمات رایگان

ماده یازدهم

خدمات رایگان موسسه/ پوهتون ..... طبق جدول ذیل عرضه می گردد:

شماره	نوع خدمات	مدت عرضه خدمات	ملاحظات
1	کتاب خانه	درطول سمستر	
2	انترنیت کلپ	درطول سمستر	همچنان وا ی فای رایگان
3	محاکم تمثیلی	درطول سمستر	
4	پاکینگ و سایط نقلیه	درطول سمستر	
5	ساحه سبز و تفریحی	درطول سمستر	
6	لابراتوار ها وکار های عملی	درطول سمستر	نظر به ضرورت

رقابت های سالم

ماده دوازدهم

پوهنتون به منظور احراز جایگاه بهتر درمیان اقشار مختلف جامعه، درعرصه کیفیت خدمات تحصیلی و تخفیفات در فیس تحصیلی با سایر نهاد های مماثل رقابت سالم انجام می دهد.

مرعی الاجرا شدن

ماده سیزدهم

این لایحه در(4)فصل و(13) وماده تر تیب و بعداز تصویب شورای علمی موسسه/ پوهنتون ..سلام.....، و موافقه وزارت تحصیلات عالی مرعی الاجرا میباشد